

[Bernhard Baunsgaard]

og straffelov. Der er på dette område indiskutabelt sket et skred i borgernes retssikkerhed.

VS har peget på udviklingen i spørgsmålet om politifotografering. Venstres justitsminister, Nathalie Lind, kunne dengang sige, at der ikke skete fotografering på politiets foranledning, det var til politifolks private album. Senere er det af socialdemokratiske ministre godkendt, at man fotograferer lovligt anmeldte demonstrationer, hvis der nu skulle ske noget ulovligt i forbindelse med dem. Dette er klart et skred i retning af politistaten. Det samme gælder ransagningen på dagbladet Politiken, brugen af cirkulæret fra kristiden til ikke at udlevere en dom til offentligheden. Den blev udleveret, da Politiken forlangte den eller bad om den, men denne tøven og brug af et cirkulære fra besættelsestiden er ikke gode tegn, det vil jeg gerne have sagt.

Jeg er i mange tilfælde ikke enig med VS i den formulering, der er anvendt her, men jeg er meget ofte enig i, at det er et forhold, som skal gennemgås og rettes.

Jeg vil gerne sige om registreringen, at efter min mening er der også på dette område forhold, der bør rettes. Man har nævnt, og jeg vil gerne drage det frem igen, registreringen af homoseksuelle i forbindelse med et mord i Esbjerg, hvor man troede, at gerningsmanden var homoseksuel. Man opretter et efterforskningsregister. Det konstateres, at homoseksuelle intet har med det at gøre, men man nægter at destruere registret med begrundelsen, at det jo er meget rart at have, hvis der engang skulle ske noget. Det er igen politistaten, man er inde på.

Om selve registreringen vil jeg gerne sige, at så vidt jeg kan skønne, er der tre lag: en straffeattest, enhver af os kan få, en straffeattest, der kun udleveres til visse udvalgte – det er især politiet – og endelig det, som jeg helt indrømmer at politiet må have for sig selv, nemlig en særlig registrering af fremgangsmåder ved de enkelte forbrydelser. De to første må vi i hvert fald selv kunne komme til, om vi vil være sikre på, at andre ikke kommer til dem.

Jeg finder grund til at overveje, om den måde, vi har telefonaflytning og brevcensur på, er rimelig og rigtig. Det er den efter min opfattelse ikke. Vi kan ikke være sikre på, at der ikke sker for megen telefonaflytning, og

vi har i dag ingen muligheder for som borgere at få noget at vide om det.

Hermed er vi kommet frem til spørgsmålet om brugen af politiprovokatorer. Så vidt jeg forstår forholdet – jeg har talt ganske kort med advokat Rothenborg om det – er der på dette punkt en udvikling i gang, som kan ende i, at vi frembringer terrorister. Man må på dette område forstå, at jo stærkere magt man giver til politiet, jo større er faren for, at de, der vil overtræde landets love, også bruger skrappere midler. Provokatorer er det overordentlig betænkeligt at bruge. Jeg ved, at der kommer en samlet fremstilling af dette forhold fra hr. Rothenborgs side, og jeg mener, det må indgå i overvejelserne i retsudvalget. Jeg anerkender blankt, at selvfølgelig kan man finde forbrydere ved hjælp af provokatorer, men prisen, der betales, er den ikke for stor? Det er det, vi skal overveje.

Med hensyn til kriterierne for varetægtsfængsling vil jeg gerne pege på Politiken for den 20. oktober i år, hvor der tales om to fanger i samme celle og om lang ventetid for at komme til. Er det virkelig rimeligt, at Danmark på dette område har en stilling, der anbringer os alt for højt oppe blandt nationer, der bruger varetægtsfængsling? Er det rimeligt, at vi varetægtsfængsler 15–18-årige i det omfang, vi gør? Er det rimeligt, at vi dømmer så mange unge? To tredjedele af dem, der dømmes i alderen mellem 15 og 18 år, er dømt for berigelsesforbrydelser, ikke for voldsforbrydelser. Kan vi risikere at bringe dem i fængsel med ældre kriminelle? Vi har stadig væk for mange varetægtsfængslinger. Var det dog ikke en idé, at vi tog fat på det nu, netop i forbindelse med at der venter så mange på at komme ind og afsone straffe? Jeg vil pege på den gennemgang, der har været i Krims tidsskrift netop af forholdene for de 15–18-årige.

Dernæst om isolation. Også 15–18-årige sættes i isolation. Til trods for at vi har lovet Europarådet, at vi vil bruge surrogater for varetægt for de unge, må vi konstatere, at vi i stigende grad bruger varetægtsfængsling og tilmed isolation.

Jeg vil have lov til i denne forbindelse at citere formanden for retsudvalget, socialdemokraten, hr. Jimmy Stahr, der på et møde i Roskilde ganske klart, da man spurgte ham om, hvad han ville gøre, sagde: »Jeg vil forbyde det totalt.« Jeg er meget spændt på, om